

Curtain wall – en byggprincip som förändrade fasaden

Curtain wall är en av modern arkitekturs mest betydelsefulla byggprinciper. Genom att skilja den bärande stommen från fasaden skapades nya möjligheter för ljus, lätthet, precision och industrialiserat byggande. Det är en teknik med lång historia och fortsatt hög relevans för framtidens fasader.

Bakom många av de byggnader som kommit att definiera modern arkitektur finns en enkel men avgörande idé, att skilja den bärande stommen från byggnadens yttre skikt. När ytterväggen inte längre behövde bära huset öppnades nya möjligheter för arkitektur, materialanvändning och industrialiserat byggande. Genom Curtain wall fick man en lätt, icke bärande fasadprincip som förenade teknik, estetik och funktion på ett nytt sätt.

Det var en innovation som förändrade mer än själva fasaden. Byggnader kunde göras öppnare, mer flexibla och mer precisa i sitt uttryck. Fasaden blev inte längre en tung avgränsning mot omvärlden, utan ett eget lager som kunde släppa in ljus, skapa rytm och samtidigt möta höga krav på klimat, montage och effektivitet. Det som i dag kan uppfattas som självklart var en gång ett avgörande skifte i synen på byggande.

Från innovation till modern klassiker

Rötterna finns i 1800-talets järn-, glas- och prefabriceringsteknik, men det var framför allt under 1900-talet som curtain wall fick sitt verkliga genomslag i den moderna staden. Ett tidigt och ofta omtalat exempel är Hallidie Building i San Francisco [BILD] från 1918, som brukar lyftas fram som en av de första byggnaderna där den glasade fasaden tydligt framträder som ett eget skikt framför stommen. Här blev det tydligt vad den nya bygglogiken kunde erbjuda: lätthet, transparens och en fasad som inte bara skyddade byggnaden, utan också gav den ett nytt arkitektoniskt uttryck.

Under efterkrigstiden blev curtain wall en självklar del av det moderna stadsbyggandet, även i Sverige. I Stockholm syns det tydligt i Hötorgsskraporna [BILD], där höghuset och det industriella fasadsystemet formade en ny stadssiluett. Några år senare gav Kulturhuset vid Sergels torg samma byggprincip en mer offentlig dimension med glasfasaden som uttryck för öppenhet, ljus och kontakt mellan byggnad och stad.

Därför är tekniken fortfarande relevant

Det som gör curtain wall så betydelsefull är dess förmåga att förena flera värden samtidigt. För arkitekten innebär den stor frihet i arbetet med proportioner, ljus, materialval och uttryck. För byggherren och projekteringen skapar den förutsättningar för hög precision, rationellt montage och tydliga gränssnitt mellan olika delar av byggnaden. Och för byggandet i stort har curtain wall blivit en viktig del av utvecklingen mot mer industriella, förutsägbara och resurseffektiva processer.

Tekniken är beprövad och har i mer än ett sekel utvecklats och förfinats i takt med nya krav, nya material och nya arkitektoniska ideal medan grundprincipen har förblivit densamma – att frigöra fasaden från den bärande funktionen och därigenom skapa större möjligheter i både gestaltning och byggande. Det är också därför curtain wall fortfarande är så relevant.

I det perspektivet blir SCA Curtain Wall en naturlig fortsättning på en lång innovationsdriven historia. En beprövad och väl etablerad byggprincip får här ny form i trä, med samma grundidé om lätthet, precision och arkitektonisk frihet.

